

martin morgana

Cefais fy magu ym Mlaenafon, tref uchaf cwm mwyaf dwyreiniol De Cymru. Hyd at y 19eg ganrif, roedd y Gymraeg yn gryf yn yr ardal, ond erbyn hyn mae hi wedi hen ddiplannu. Felly, cefais fy magu yn ddi-Gymraeg. Doedd yr iaith ddim yn cael ei dysgu yn ysgolion y sir pan oeddwn yn blentyn, ac rwyf wedi ei dysgu flynyddoedd ar ôl gadael yr ysgol.

Pan oeddwn yn blentyn, roeddwn yn hoff iawn o arlunio a phaentio, chwarae cowbois a phêl-droed gyda'm brawd a'm ffrindiau, neu chwarae ar y mynydd. Ac yn y gaeaf, byddwn yn chwarae yn yr eira a sledio o ben uchaf y dref i'r gwaelod bron. Hefyd, byddwn yn gwrando ar storïau ar lin Mam, yn yr ysgol ac ar y radio. Doedd dim teledu gyda ni, ond roeddwn yn mwynhau gwrando ar y radio, yn enwedig rhaglenni comedi a drama – i blant ac oedolion. Hefyd, byddwn yn mynd i'r sinema a gweld ambell i bantomeim. A phan ddeuai Mam-gu o Lundain ar ymweliad, byddai hi'n adrodd hanesion am droseddwr yn y ddinas fawr. At hyn, byddai Tad-cu yn sôn am y pethau rhyfedd a chyffrous oedd wedi digwydd iddo pan oedd yn blentyn. Felly, yn ystod fy mhentyndod cefais brofi llawer o storïau trwy wahanol gyfryngau. Ac ar ben hyn oll, byddwn yn darllen "comics", sydd wedi dylanwadu'n gryf ar y math o lyfrau rydw i'n eu sgrifennu. Roedd y llyfrau'n rhai antur a dirgelwch a llyfrau doniol, a chyfuniadau o'r ddau fel sydd yn storïau Billy Bunter – hen ffefryn i mi.

Pam mod i'n sgrifennu llyfrau i blant yn hytrach nag i oedolion? Am fy mod yn cael llawer o hwyl wrth wneud – gall llyfrau i oedolion fod yn sych ac anniddorol. Byddai rhai yn dweud fy mod i'n blentyn o hyd – grêt!

Llyfrau gan Martin Morgana sydd mewn print

Cyfes Tad-cu

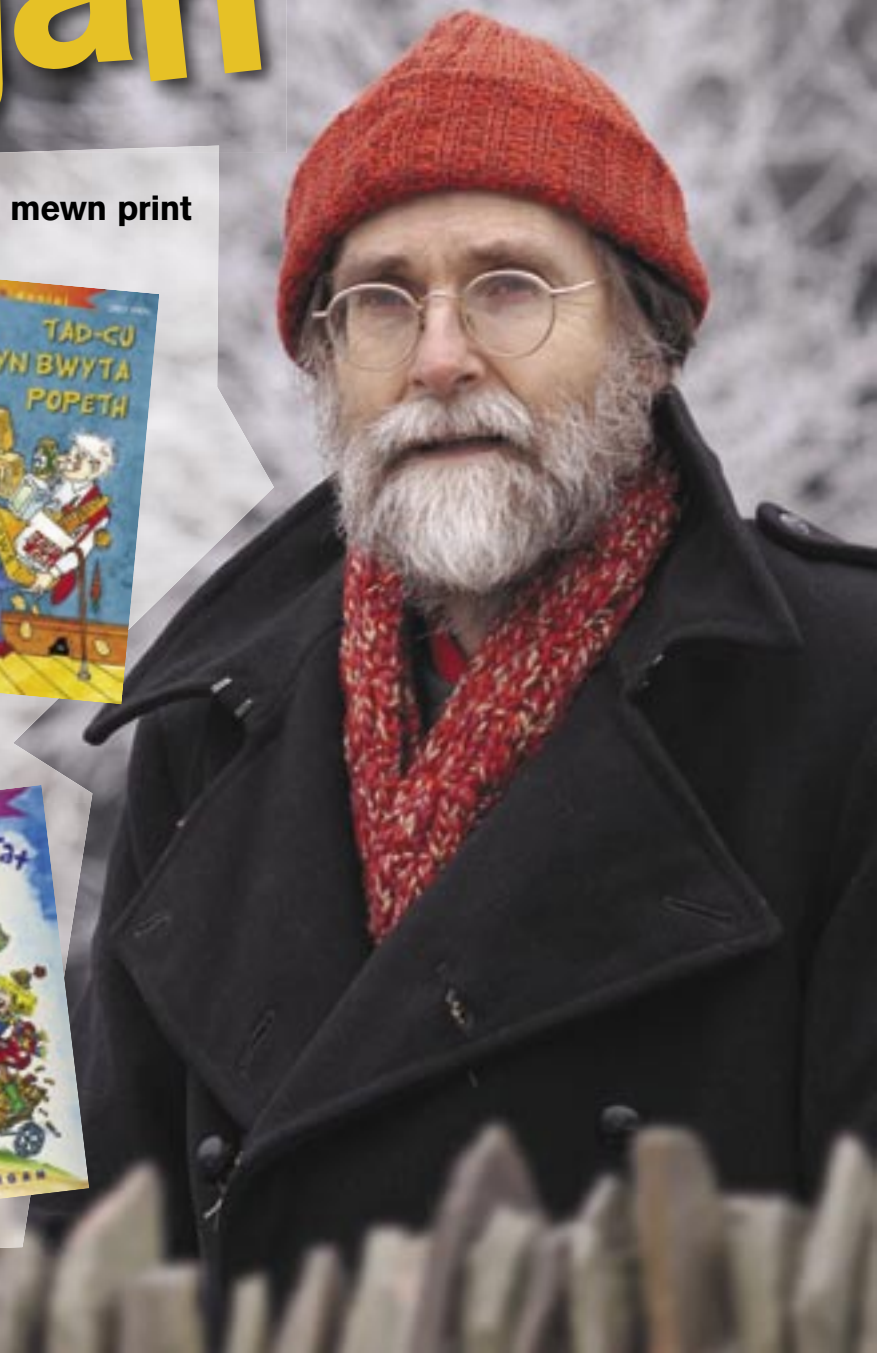
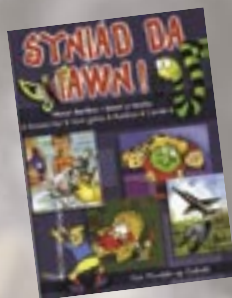
Dannedd Dodi Tad-cu £2.25
hefyd fel set llyfr a chaset £4.49
Tad-cu yn Colli ei Ben £2.50
Tad-cu yn Mynd i'r Lleuad £3.25
(Cymdeithas Lyfrau Ceredigion)

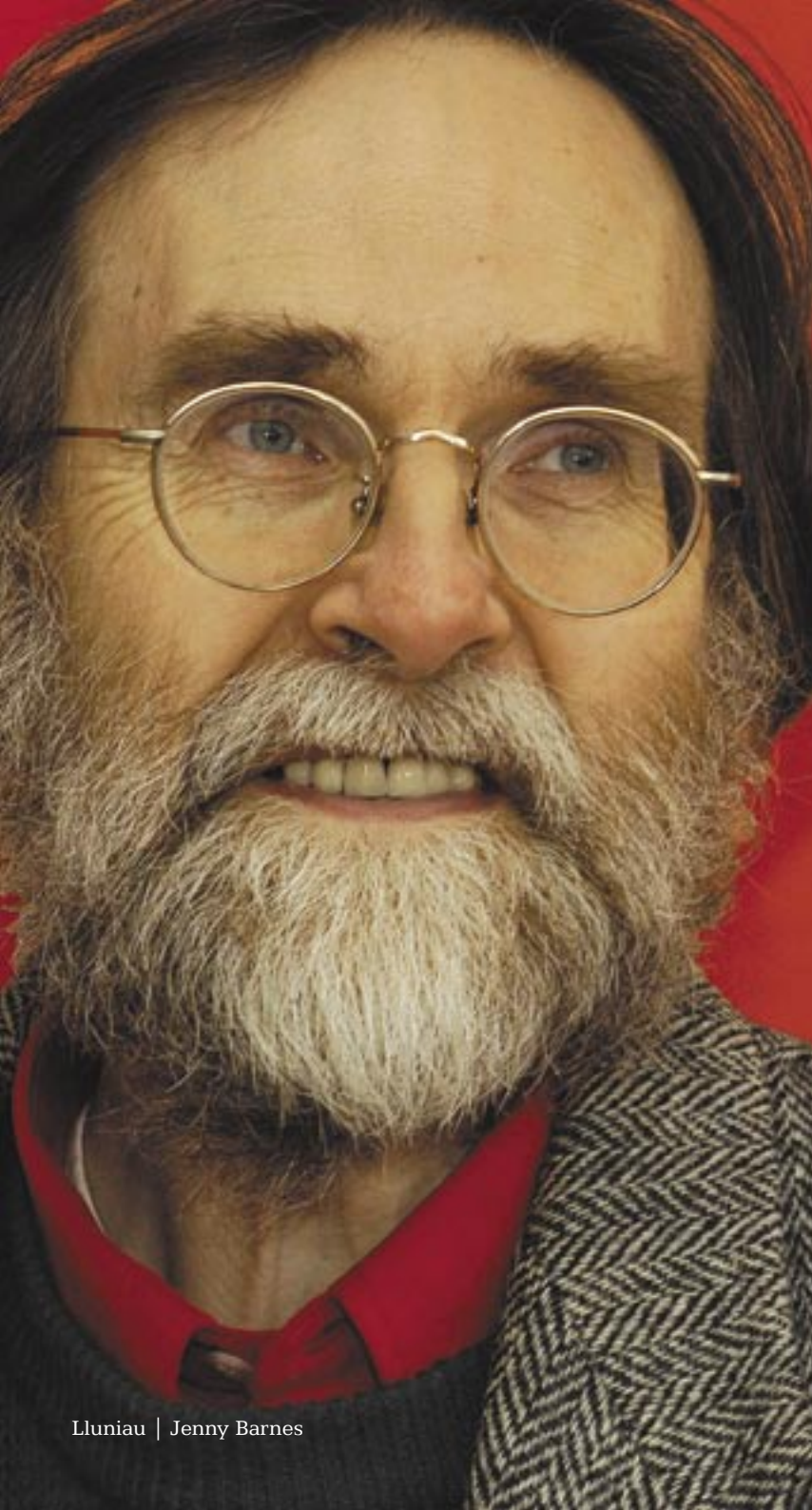
Tad-cu Ddwywaith £3.95
Tad-cu yn Bwyta Popeth £3.95
Tad-cu ar ei Wyliau £3.99
Tad-cu a'i Gysgod £4.50
(Dref Wen)

Cyfes Twm a Mati Tat

Twm a Mati Tat a'r Ddoli £3.95
Twm a Mati Tat a'r Beiliaid £3.95
Twm a Mati Tat a'r Ffilm Arswyd £3.99
(Dref Wen)

Dwy stori fer yn y gyfrol
Syniad Da Iawn! £9.00
Gwasg Carreg Gwalch

Enw Martin Morgan

Dyddiad Geni 26 Hydref 1948

Ble cawsoch chi eich geni a'ch magu?

Cefais fy ngeni yn Llundain, ond fy magu ym Mlaenafon, Gwent.

Ble cawsoch chi eich addysg?

Ysgol Gynradd Hillside, Blaenafon; Ysgol Ramadeg West Monmouth, Pontypŵl.

Beth roeddech chi'n ei hoffi neu'n ei gasáu am yr ysgol?

Roeddwn yn hoffi gwranddo ar straeon; arlunio a phaentio; chwarae pêl-droed. Roeddwn yn casáu nofio.

Beth oeddech chi eisiau bod ar ôl tyfu i fyny?

Ar wahanol gyfnodau, roeddwn yn awyddus i fod yn yrrwr bws, yn artist ac yn awdur.

Beth oedd eich hoff lyfr yn blentyn?

The Wind In The Willows, Treasure Island, The Folk of the Runaway Tree. (Cefais fy magu'n ddi-Gymraeg. Rwyf wedi dysgu'r Gymraeg fel oedolyn.)

Beth yw eich hoff ddiddordebau?

Darllen, celf, hen ffilmiau, cerddoriaeth, cerdded.

Beth sy'n eich gwneud chi'n hapus?

Weithiau mae hapusrwydd yn dod heb i mi wneud unrhyw beth arbennig.

Beth sy'n eich gwylltio chi?

Llenwi ffurflenni!

Pryd ddechreusoch chi feddwl am ysgrifennu?

Pan oeddwn tuag 8 oed ac yn ddisgybl yn nosbarth Mrs Price.

Pa un oedd eich llyfr cyntaf?

Dannedd Dodi Tad-cu.

Ydych chi'n ei chael hi'n hawdd i ysgrifennu?

Weithiau'n hawdd, weithiau'n anodd.

O ble rydych chi'n cael eich syniadau?

Weithiau ar ôl darllen stori neu weld ffilm. Weithiau ar ôl meddwl yn ddwys. Weithiau bydd syniad yn dod i'm meddwl fel fflach.

Oes ganddoch chi gyngor i rywun sy'n trio ysgrifennu?

Creu cymeriadau diddorol sy'n gwneud rhywbeth diddorol. Sgrifennu stori am eich hoff gymeriadau. Ailysgrifennu eich hoff storïau gan ddefnyddio'ch syniadau chi eich hun.

Oes rhai o'ch cymeriadau wedi eu selio arnoch chi?

Nac oes (dim eto!).

Pa un yw eich hoff lyfr?

Anodd dweud.

Pa un yw eich hoff gymeriad?

Tad-cu, Twm a Mati Tat.

Oes unrhyw beth yr hoffech chi ei newid amdanoch eich hunan?

Oes. Bod yn fwy taclus!

**CYNGOR LLYFRAU CYMRU
WELSH BOOKS COUNCIL
2006**

gwales.com
Llyfrau ar-lein
Books on-line

Noddir gan
Lywodraeth Cynulliad Cymru
Sponsored by
Welsh Assembly Government

